

Předmluva	5
Úvod	10
Intermezzo 1	15
1. O sociální struktuře České a Slovenské republiky a jejím vývoji nejen v posledních deseti letech: o tom, jak postupně došlo k vyrovnání struktur obou zemí a o jejich základním složení v současnosti	21
1.1. O změnách v početnosti hlavních sociálních skupin (dělníků, rolníků, živnostníků...), čili o vývoji profesně třídní struktury v dobách dávno i nedávno minulých	21
1.2. O proměnách sociální struktury po roce 1989, zvláště pak po rozdělení Československa	26
1.2.1. Stručná charakteristika systémových změn v obou republikách, aneb co se stalo a nestalo po roce 1989 podle odborníků na společenské vědy	26
1.2.2. Podnikatelský boom, aneb o obnovení soukromého sektoru v Česku a na Slovensku v rozsahu nebyvalém – co Čech či Slovák, toť podnikatel	26
1.2.3. O postupných změnách výrobní i nevýrobní struktury čili o restrukturalizaci národního hospodářství: jak se projevila v početnosti lidí příslušejících svým zaměstnáním do jednotlivých odvětví	28
1.2.4. O tom, jak se vlastnické a odvětvové změny promítly do změn v třídně profesní struktuře, čili kolik je v Česku a na Slovensku podnikatelů, vyšších odborníků, úředníků, dělníků	29
1.3. O tom, jak se vyvíjela národní vzdělanost, čili o generačních změnách vzdělanostní struktury za posledních padesát let, tj. od generace dnešních sedmdesátníků	31
1.4. O tom, jaké byly rozdíly v pracovních příjmech jednotlivých socioprofesionálních skupin v dobách nedávno minulých a jaké jsou dnes: do jaké míry byla rovnostářská společnost vskutku rovnostářská a co po ní v našich zemích v oblasti odměňování zůstalo	33
1.5. O našich kořenech, aneb kolik z nás pochází z rolnického stavu a z venkova a také o tom, jaká byla úroveň vzdělání našich rodičů a prarodičů a jaké byly jejich majetkové poměry	37
2. Trochu blíže ke každodennímu životu – o proměnách rodiny, o vybavenosti domácností a vůbec o životní úrovni a také o spokojenosti a očekáváních do budoucna	43
2.1. O hodnotách svázaných s rodinou a výchovou dětí, o různých pohledech na mužské a ženské role a jak se to všechno promítá do každodenního života domácností	43
2.2. O tom, kolik se v Česku a na Slovensku uzavírá sňatků, kolik se zakládá rodin a rodí děti, kolik rodin se rozpadá, kdy děti odcházejí od svých rodičů a jak se všechny tyto věci promítají do struktury hospodářských domácností	45

2.3.	Jak se bydlí v Česku a na Slovensku a jaká je vybavenost domácností různých sociálních vrstev a různých typů rodin a hlavně o tom, co se nejvíce změnilo za posledních dvakrát deset let	50
2.4.	Znovu o penězích, tentokrát o příjmech domácností	62
2.5.	O úrovni (příjmové) deprivace domácností před a po roce 1989, o její podmíněnosti velikostí rodiny a sociální příslušnosti a (již po několikáté) o nostalgii po starých dobrých časech (jak pro koho)	68
2.6.	O spokojenosti či spíše nespokojenosti nejen s životní úrovní, neboli o celkově „blbě náladě“ a o očekáváních pro nejbližší roky	77
	Intermezzo 2	83
	3. Kapitola o tom, ako trávime čas	93
	4. Přece jen něco o nákupních zvycích a něco málo o nadnárodních a národních značkách, a také o některých zlozvycích	107
4.1.	O tom, jak lidé přistupují k nakupování, jaké mají zásady a čím se při nakupování řídí, pochopitelně s důrazem na odlišnosti Čechů a Slováků, případně Pražanů a Bratislavanů	107
4.2.	O domácích a zahraničních značkách vůbec a o tom, které značky hrají v oblasti obouvaní a běžného oblékání prim	115
4.3.	A ještě něco o čokoládách	123
4.4.	O míře alkoholismu v českých zemích a o tom, jak je to s kouřením v česko-slovenském porovnání	126
	Výsledky parlamentních voleb od roku 1990 do roku 2002	
	V Česku	137
	Na Slovensku	139
	5. O (celo)solečenských hodnotách před- a porevolučních a o národní mentalitě, zároveň však o individuálních a skupinových hodnotových orientacích a strategiích	141
5.1.	O tom, které hodnoty upřednostňovali a které naopak odmítali Češi a Slováci v dobách ne tak dávných minulých, a především o tom, jak je měli pěkně a přehledně uspořádané	141
5.2.	O tom, do jaké míry pozměnil pád totalitního systému hodnotové orientace a zda je vůbec pozměnil, a který z národů si více podržel „starou víru“	145
5.3.	O současných hodnotových orientacích v Česku a na Slovensku a jejich podmíněnosti generační zkušeností a o některých dalších souvislostech	147
5.4.	O tom, jak jsou v současné době Češi a Slováci spokojeni sami se sebou, se svým životem a stavem společnosti, a že tato spokojenost má v obou zemích dva rozměry a že spokojenost má podstatnou souvislost se sociálním postavením	153

5.5. O rozdílech a shodách v životních strategiích, aneb jak lze dosáhnout úspěchu v současné české a slovenské společnosti	156
6. Kapitola o rozdílech v postojích Čechů a Slováků k práci a zaměstnání a o čom – z pohledu všeobecnějších teoretických koncepcí premieňania hodnôt v modernom svete – najskôr vypovedajú	163
7. Poslední kapitola, ve které se čtenář konečně dozví o národních mentalitách na základě skutečných osobnostních charakteristik Čechů a Slováků, a z porovnání starší a mladší generace pak vyplýne, že odlišné národní mentality pomalu (avšak jistě) mizí	171
7.1. O tom, jak se liší mentalita nastupující generace a generace jejích rodičů	174
7.2. O tom, že nelze opomenout, že existují rozdíly mezi životem ve městě a na venkově a že se tyto rozdíly odrážejí v mentalitách lidí, a také speciálně o mentalitě Pražanů a Bratislavanů	180
Jak se měnil vzájemný kurs české a slovenské koruny	192
Príloha – Česká republika, Slovenská republika a ďalší naši susedia z bývalého komunistického bloku – stručné a prehľadné porovnanie vývoja ekonomík po roku 1989 do súčasnosti	193
Závěr	205
O autorech	207